N°. 209. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 2 *September.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Te Brussel was gisteren het gerucht verspreid, dat een duif in den morgen het berigt van de gedeeltelijke weder zamenstelling van het fransch ministerie had overgebragt en wel in deeze voege: de heeren *Molé*, president; *Guizot*, onderwijs; *Sébastiani*, marine; *Soult* oorlog. Dit gerucht vond echter in 't algemeen weinig geloof.

— Heden (31 *Augustus*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101; O. Metall. 103⅜; Sp. Ardoin 29⅞, ⅝; Pass. 9⅛; Differed 11¼; Nap. rent. 92¾, ⅞; R. Tavolière 61½; Sicil. 93; Rom. L. 101¼; Id. te Antw. 99; Braz. 87. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam 1 pCt. verlies k. z.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten Augustus.

Het *Journal des Débats* houdt heden een berigt, waarbij in twijfel getrokken wordt, dat de heer *Molé* de opdragt zoude hebben voor de zamenstelling van een nieuw ministerie. Hetzelfde blad meldt de komst te Parijs van den heer *Guizot*, alsmede dat de heer *Duchatel* bij eene telegrafische depeche naar Parijs ontboden was.

Volgens het dagblad *la Paix* zou de heer *Guizot* met den koning reeds een onderhoud hebben gehad; doch men houdt dit berigt voor voorbarig.

Overigens heeft men niets nader omtrent de ministeriele crisis vernomen. De aftredende ministers hebben, zegt men, besloten het koninklijk prerogatief in niets te hinderen en alzoo zoo lang op hunne posten te blijven, tot hunne opvolgers zijn benoemd. De onderscheidene bladen verhezen zich inmiddels in veler ei beloogen en gissingen over de onderdeden, kaden en welke volgens hen de meest gepaste keuze al of niet zoude zijn. Die der opposition en der tiers-partij blijven zich steeds vijandig gezind toonen tegen de wederintreding van de zoogenaamde doctrinaire partij.

Zoo men verzekert zouden de heer *Molé*, de maarschalk *Gerard* en de heer *Thiers* gisteren eene lange bijeenkomst over de ministeriele crisis gehad hebben. De maarschalk had daarin zijne gevoeligheid niet onderdrukt tegen den heer *Guizot*, toen deze zich in der tijd niet algeheel voor eene amnestie had verklaard; de heer *Molé* had van zijn kant geen weinig vertrouwen in het britsch kabinet aan den dag gelegd, evenmin als in deszelfs beloofden bijstand aan de tegenwoordig heerschende partij in Spanje. Volgens hem wilde Engeland Frankrijk aan zijne bijzondere staatkunde verbinden, terwijl Frankrijk integendeel een eigen' en onafhankelijken weg behoorde in te slaan; de heer *Thiers* zou zich vergenoegd hebben, over de redenen van den heer *Molé* het hoofd te schudden, zonder verder zijn gevoelen te uiten.

— Het *Journal de Paris* logenstraft het door verscheiden bladen gegeven berigt van de komst des hertogs *van Orleans* te Parijs. Dezelve had het kamp van Compiègne niet verlaten en zijne gezondheid was allesins voldoende.

— Uit Port Vendres schrijft men dat de maarschalk *Clausel* zich den volgenden dag naar Algiers zou inscheepen. Een engelsch fregat was den vorigen dag ter reede gekomen en had den gouverneur van Tarragona aan wal gezet.

— Uit Toulon meldt men van den 25sten, dat er met den grootsten spoed gearbeid werd aan de herstelling en uitrusting van het schip *Trident* en het fregat *Galathea*, welke in het begin van September moesten gereed zijn; er werd ook van nieuwe uitrustingen gesproken. — Men had te Toulon last gehad, om een aantal troepen die uit Corsica en van de Afrikaansche kust moesten komen, met transportschepen naar Spanje over te voeren, doch er was door den telegraaf voor een en ander tegenbevel gekomen.

Te Toulon werden buitengewone toebereidselen gemaakt voor de ontvangst van den koning van Napels.

— Uit Madrid heeft men geene latere berigten dan tot den 21sten. Het *Journal de Paris* geeft thans nadere berigten over de gebeurtenissen op den 18den; daarin wordt gezegd dat het gevecht tusschen de troepen nabij het hotel der fransche ambassade plaats had, en verscheidene kogels de muren troffen; dat zelfs de aanvallers een oogenblik er aan gedacht hadden om het hotel, als een voordeelig punt, te bezetten, doch dat zij door de vertogen van de heeren *Drouyx-de-Lhuys* en *Bois-le-Comte* daarvan waren teruggebragt. Den volgenden dag was er eene nieuwe daad van insubordinatie onder de troepen voorgevallen. Op het oogenblik van de fourage-uitdeeling verklaarde een aantal soldaten, dat zij wit brood wilden ontvangen, en dreigden, indien men hun dit niet gaf, het van de tafel der koningin te zullen gaan halen; men was ten laatste genoodzaakt hun geld te geven, om brood naar hun goedvinden te koopen.

Den 20sten, des avonds ten vijf ure, waren, volgens hetzelfde blad, twaalf soldaten in het paleis der koningin tot in het vertrek der kamervrouwen doorgedrongen en hadden daar nazoekingen willen doen; zij wilden verder doordringen, doch hadden eindelijk van hun oogmerk afgezien. Reeds een paar dagen vroeger, hadden twee zendelingen zich in het paleis bevonden. Zoo men zegt hebben deze willekeurige bezoeken ten oogmerk om den heer *Isturitz* en eenige andere aan de volkswraak gewijde persoon op te zoeken.

Bij het vertrek van den courrier was de stad iets rustiger dan eenige dagen vroeger; de belangstelling was er zeer gespannen op hetgeen Frankrijk na de gewigtige gebeurtenissen zoude doen. Den 20sten hadden de twee koninginnen het Prado doorgereden en waren door het volk wel ontvangen geworden.

De *Revista* van den 21sten zegt, dat de ministers aan de koningin zouden voorstellen, om de cortes, naar de nieuwe constitutie, tegen den 20sten October bijeen te roepen; het aantal leden zou 258 bedragen.

Het nieuwe kabinet heeft door haar orgaan, *l'Espagnol*, de verdediging beproefd van de jongste gebeurtenissen. Na de aanleidende oorzaken daartoe in de handelingen van het vorig ministerie te hebben gevonden, doet dit blad de vraag, waarom nu bij deze crisis en niet vroeger, de constitutie was geproclameerd; de reden was, dat men bij ondervinding wist, dat eene ministeriele verandering niets beduidt, wanneer het land geen waarborg voor de toekomst heeft; de constitutie was dus het palladium van vereeniging; hare proclamatie eene noodzakelijke en zelfs nationale beweging; door haar steunde het gouvernement thans op de nationale denkwijs, had eene onverwinlijke kracht, kon den triomf der liberale beginselen verzekeren en de factien verdelgen; het had slechts de aanhangers van het vorig bestuur weg te zenden, de vrienden van den voortgang rondom zich te scharen, de vroeger aangenomene wetten van algemeen nut ten uitvoer te leggen, van de geestdrift des oogenblits gebruik te maken om wapenen en geld te krijgen tot ten onderbrenging der vijandelijke factie en zoo spoedig mogelijk eene nationale vergadering bijeen te roepen, waardoor men van de karlisten kon ontslagen en uit de verwarring geraken, door het ministerie *Isturitz* veroorzaakt.

Hoe veel heviger de taal is van de aan de klubs onderworpen bladen, kan blijken uit een artikel van den *Castellan*, waarin dit blad onder anderen zegt, dat de straffeloosheid de oorzaak van al het kwaad is; dat men, zal het goed gaan, eerst een half dozijn generaals moet fusilleren.

— De berigten uit de provincien evenmin als van de grenzen houden veel belangrijks. Te Cadix had de junta een bevel gegeven, waarbij alle weerbare manschap van de 17 tot de 40 jaren te wapen wordt geroepen. Te Barcelona was *Mina*, schoon ongesteld, genoodzaakt geweest zich onder het volk te vertoonen, om de constitutie te bezweren; bij de beweging te Tarragona hadden de miquelets op den gouverneur geschoten, doch zonder hem te treffen.

Uit Bayonne schrijft men van den 24sten, dat de generaal *Lebeau* zich te Pampeluna bevond, geer verlegen wat bij thans zoude uitrigten. De generaal *Eoans* was van Santander te St. Sébastiaan teruggekomen; aan de bende van *Basilio Garcia* scheen het nog niet gelukt te zijn den Ebro te passeren om naar Navarre terug te keeren.

Eindelijk verzekert de *Phare* van Bayonne, dat de eerste minister van don *Carlos* een der leden van de junta van Navarre met vier medeplichtigen had doen arresteren, omdat zij zich schuldig gemaakt hadden aan diefstal, en dagelijks niet minder dan 12,000 rations aan de troepen onthielden.

— Ter beurze van heden (29 *Augustus*) waren genoteerd: 5 pCt. 109,90; 3 pCt. 79,90; Nap. rent. 99,45; Sp. Ardoin 30¼; Differed 10⅝; Passieve 9⅜; Rom. L. 102½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten September.

Door Z. M. is benoemd tot gewoon hoogleeraar in de godgeleerde faculteit aan de hooge school te Utrecht *H. E. Vinke*, theol. dr. en predikant te Utrecht.

Tot burgemeester der gemeente Erp, in deze provincie, is benoemd *J. H. Hoogaards*.

De majoor *J. G. E. A. van Panhuys* bij den generalen staf, chef van den staf der 2de brigade 1ste divisie infanterie, is bij dispositie van Zijne Majesteit dd. 21 Aug. N°. 27, gedesigneerd, tot vervulling van de plaats, door het overlijden van den generaal-majoor baron *Tengnagel*, bij de militaire commissie der bondsvergadering te Frankfort, opengevallen.

— Gisteren middag ten half vijf ure is Z. M. de Koning weder van 's Hage naar het Loo vertrokken; alvorens is ten gehoore bij Hoogstdenzelve de gezant van Denemarken toegelaten.

Men verzekert dat het Koninklijk Gezin tot in de tweede helft der maand September op het Loo en te Soestdijk zal verblijven.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* is gisteren te 's Gravenhage aangekomen, doch na er eenige uren vertoefd te hebben weêr naar het hoofdkwartier te Tilburg teruggekeerd.

Het bulletin dat gisteren nopens de gesteldheid van H. K. H. Prins *Frederik* werd uitgegeven en het laatste is, houdt dat de herstelling Hr. K. H. naar wensch voortgaat en Hoogstdezelve zich zeer wel bevond; de jonggeboren Prins was welvarende.

Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik* der Nederlanden is voornemens eene reeksis naar de Oost-Indiën te doen. Aan boord van het fregat *de Maas*, dat nieuw tot die reis bestemd wordt, onder bevel van den kapitein-ter-zee *P. Arriens*.

— Dezer dagen is te 's Hage aangekomen de baron *de Kamps*, minister van justitie te Berlijn, met zijne echtgenoote. — Zoo men verzekert zou de russische grootvorst *Michael* ook binnen kort dit land komen bezoeken.

— De afdeeling grenadiers wordt, naar men uit 's Hage schrijft, tegen den 3den dezer aldaar terugverwacht.

— Naar men uit Nijmegen schrijft, is het hoofdkwartier der 3de divisie sedert Vrijdag jl. aldaar gevestigd. — Door dezelve stad is eergisteren gepasseerd de hertogin *van Gloucester* met gevolg, laatstelijk van Kenlen gekomen en zich naar het Loo begevende.

— Zijne Majesteit heeft dezer dagen een besluit genomen, houdende bepalingen wegens eene organisatie der inrigting van de algemeene Landsdrukkerij, met den 1sten October aanstaanden. Het vast personeel daarbij is bepaald op drie ambtenaren, een directeur, tevens kassier en boekhouder, en klerk en een magazijnmeester; zullende van dat tijdstip af de werkzaamheden der inrigting zich uitsluitend bepalen tot het eigenlijk drukken der benoodigde stukken voor de ministeriele departementen en collegien van algemeen bestuur, en alzoo daarvan afgescheiden wezen al de andere bemoeijenissen, welke volgens den thans bestaanden voet daaraan waren verbonden.

— Te Scheemda in de provincie Groningen, heeft den 25sten jl. eene groote harddraverij plaats gehad, waaraan acht paarden deel namen en de prijs en premie, bestaande in fraai met goud en zilver gemonteerde zweepen, behaald werden door een zwart ruin en een merrie-paard, beide behoorende aan den heer *Torringa* te Zuurdijk.

— De wereldberoemde Duitsche geneeskundige, Dr. *Hufeland*, lijfarts des konings van Pruissen, is den 25sten Augustus, in den ouderdom van van ruim 74 jaren, te Berlijn overleden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29sten Augustus.

Gisteren is de Prins *van Salerno* op zijne reis naar Praag alhier aangekomen.

— De Keizer en Keizerin van Oostenrijk die op dezelver reis van Weenen naar Praag, den 17den Augustus te Brunn zijn aangekomen, bevonden zich den 21sten nog in laatstgenoemde stad. In bijzondere berigten uit Bohemen van den 24sten wordt er weder van gesproken, dat de Keizer en Keizerin, wier aankomst te Praag tegen den 1sten September was aangekondigd, hunne reis naar die hoofdstad niet zullen voortzetten, zoodat ook de kroningsfeestelijkheden zouden worden uitgesteld. Het heerschen der cholera te Praag, en het nog gedurig toenemen dier ziekte, die aldaar thans dagelijks 25 of 30 menschen in het graf sleept, zouden tot deze verandering van besluit aanleiding hebben gegeven. Uit Verona schrijft men, onder dagteekening van den 19den Augustus, dat de cholera, na 70 dagen lang in die stad en haren omtrek te hebben geheerscht, en van eene bevolking van 60,000 zielen, 2,000 te hebben weggemaaid, toen nagenoeg geheel opgehouden had.

— Door de *Allgemeine Zeitung* wordt uit Pruissen van den 24 Augustus geschreven, dat de tegenwoordig druk plaatshebbende courrier-wissel tusschen Parijs, Berlijn en Petersburg, voornamelijk de Spaansche zaken betrof, en men van meening was, dat Frankrijk thans, de noodzakelijkheid eener tusschenkomst gevoelende, zich met de overige mogendheden daaromtrent wilde verstaan (Vermoedelijk zal dit nog betrekking hebben op de ontwerpen van den heer *Thiers*, kort voor zijne aftreding). In Berlijn zoowel als in Petersburg was en bleef men echter zeer afkeerig van elke tusschenkomst. — De spraak liep dat Keizer *Nicolaas* in 't najaar in Polen eene groote wapenschouwing over de troepen wilde houden.

— Uit het Zwitsersch district Zürich schrijft men van den 22sten dezer: De door vele angstige gemoederen met bezorgdheid te gemoet, gezienen volksvergaderingen in Reiden en Zurich zijn thans voorbij, zonder dat zij aanleg tot eene onrustige gebeurtenis hebben geleid of naar het zich laat aanzien, door de genomen besluiten tot iets dergelijks voeren zullen. Het adres der vergadering van Reiden gaat overigens verder dan dat van Zurich, want het laat zich bepaald uit over eene verandering der tegenwoordige bondsakte, en verzoekt den landdag, dat deze nog bij deszelfs tegenwoordige zitting de grondslagen tot dien gewigtigen maatregel legge. De verklaring van dezelfde vergadering, dat de Fransche gezant het vertrouwen der natie verloren heeft, en het aan den landdag uitgedrukt verlangen, dat dezelve de vereischte stappen doe, voor het door de Fransche regering terugontbieden van den hertog *van Montebello*, beduidt veel minder dan het wel schijnt, want de genoemde vergadering deed bij die verklaring openbaar uitspraak over eene zaak, die in 't geheel niet onder haar bereik lag, en derhalve zal de landdag op het des betrekkelijk verzoek wel weinig acht slaan. Daar de te Reiden verzamelde lieden (zoo men schat 10,000 in getal) slechts een minimum van het Zwitsersche volk uitmaken, en zij alzoo niet in naam van het volk spreken kunnen, is dit een grond te meer, waarom het adres van Reiden geen bijzondere aandacht in Bern ten deel zal vallen.

— In een berigt uit Konstantinopel van den 3den dezer, door een' onzer stadsbladen gegeven, wordt het aantal personen, die ter zake van het jongst vermeld oproer geworgd of op eene andere wijze uit de voeten geraimd waren, op niet minder dan 1000 begroot. De Sultan was wegens deze, gelijk men daaruit opmaken kan, vrij gewigtige zamenzweering, nog niet genoeg gewaarschuwd geworden, om de bijzondere gevoelens zijner geloofsgenooten niet te kwetsen: immers had hij sedert die gebeurtenis zijne bestdienis nog in eene andere kaserne, die van de artilleristen, laten ophangen.

Intusschen deelt de *Allgemeine Zeitung* berigten uit Konstantinopel mede van den 10den augustus, waarin van de gebeurtenissen, die een acht vroeger, volgens de berigten over Belgrado, ontdekt was, geen woord gerept wordt. In deze leest men integendeel, dat de hervormingen bij het leger met kracht worden voortgezet; dat de voor elk regiment daargestelde soldaten-scholen den geest van het leger veel verbeterd hadden, zoodat in korten tijd de turksche troepen met die van de andere europesche mogendheden gelijk te achten konden zijn. Bij een onlaags in de hoofdstad uitgebroken brand, waren het de troepen geweest, die schier alleen den voortgang van het vuur gestuit hadden; wat de Sultan betrof, deze had, gelijk ook uit Weenen is gemeld, wegens eenige pestgevallen in de nabijheid van zijn paleis, zijn verblijf te Dolmabbachi, nabij Pera gevestigd.

In deze berigten wordt voorts gezegd, dat lord *Ponsonby*, die zich te Konstantinopel niet meer op zijne plaats gevoelde, zijn gouvernement het verlangen om Konstantinopel te verlaten had te kennen gegeven en dat men geloofde dat aan dezen zijnen wensch zou worden voldaan. De engelsche gezant aan het persische hof had zijne reis derwaarts voortgezet.

Uit Tripoli had men in de laatste dagen te Konstantinopel niets naders vernomen; het zeggen was steeds, dat *Tahir*-pacha eerlang met zijne vloot terug zou komen. — Uit Egypte vernam men ook niets van belang; *Mehemed*-Ali zou eenigzins ongesteld zijn.

De Turksche regering liet zich veel gelegen liggen aan de instelling der stoomboot-vaarten van en naar de hoofdstad. Door die van den Donau, welke thans regelmatig is ingerigt, kreeg men een grooten toevloed van vreemden, eene omstandigheid, welke in de gevolgen van veel gewigt kon zijn, terwijl daardoor de hoofdstad meer en meer in nadere betrekking tot het overige Europa zou worden gebragt.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 31sten Augustus.*

TARWE. — In een doen verkocht: 131 ℔ W. B. Poolsche *f* 250; – 129 puike Vriessche *f* 174; – 120 geringe Ponte ditto *f* 140; – 127 Vriesche *f* 168; – 130 Groninger *f* 183.

ROGGE. — Als boven: 129, 127 ℔ N. Zeeuwsche *f* 152, 156; – 126 J. Overijsselsche *f* 155.

GARST. — Als voren: 103 ℔ Oldenburger Winter *f* 123; – N. Zeeuws. Winter *f* 130; – 110 Pommersche *f* 145.

HAVER. — In een doen: 88 ℔ Dikke *f* 81; – 89, 91 puike Fijne *f* 83, 86; – 77 oude Voer *f* 67.

BOEKWEIT. — Ruim prijshoudend: 119 ℔ Holsteinsche *f* 146.

In het GRAANBERICHT van Maandag staat abusief wegens de aangeslagene Tarwe in publieke Veiling tegen 9 September, het Guldens-teeken (*f*), in plaats van 't ℔ teeken: — moet zijn 200 last W. B. Poolsche wegende 131 à 133 ℔; 215 last Roode wegende 126 à 133 ℔; 300 last Zeeuwsche wegende 126 à 128 ℔; 40 last Vriessche wegende 124 à 125 ℔.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (31 *Augustus*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 55 5/16, ⅜; dito 5 pCt. 102 13/16, ⅝; Kasbill. 23 7/8; Amort.-Sijnd. 4½ pCt. 97 5/8; dito 3½ pCt. 80; Handelm. 188½, 188⅝, 188; Ardoins 85 ⅝, 29 7/8, 30 5/8, ⅜; Uitgest. 11 1/16; Pass. 9¼; Columb. 20¼, ⅜; Per. 15½; Eok. bl. Gr. 24⅞.

*** Gehouwd:

C. SCHEFFERS
EN
P. W. VERWILT.

's Bosch, 27 Augustus 1836.

** Degene die iets te verderen heeft of verschuldigd is, of eenige Papieren of andere Goederen onder zich mogt hebben, toebehoord hebbende aan den Wel.-Ed.-Gestr. Heer H. F. FRIJLINCK, in leven gepensioneerd Kapitein, laatst gewoond hebbende te Oisterwijk, worden verzocht daarvan kennis te geven of toezending te doen voor den laatsten September dezes jaars, aan den Wel.-Ed. Heer P. E. WIERDSMA, Notaris te Oisterwijk, H. PALIER & ZOON, te 's Bosch, of F. P. STERK, te Breda.

*** De Notaris VAN NIMWEGEN, residerende te Waalwijk, zal, ten verzoeke van dezelfs principaal, op Vrijdag den 30sten September 1836, des namiddags ten vijf uren, ten Huize en Herberge van H. SPAN, in *de Twee Kolommen*, te Waalwijk, Provisioneel, en, veertien dagen daarna, zijnde Vrijdag den 14den October, ter zelver ure en plaatse, definitief in het openbaar Verkoopen:

Onder Waalwijk.

1e Koop: 3 Bunders, 45 Roeden, 60 Ellen WEILAND, over den Winterdijk, genaamd *Koeweide*, Kadastraal bekend Sectie A. No. 306.

2e Koop: 2 Bunders, 78 Roeden dito, genaamd en gelegen als het vorige Perceel, Kadastraal bekend Sectie A. Nos. 295 en 296.

3e Koop: 1 Bunder, 21 Roeden, 40 Ellen BOUWLAND, over de tweede Zaine, Kadastraal bekend Sectie B. No. 385.

4e Koop: 56 Roeden, 72 Ellen dito, gelegen als voor; Kadastraal bekend Sectie B. No. 414.

Onder Besuijen.

5e Koop: 5 Bunders, 70 Roeden, 70 Ellen WEI- of HOOILAND, op de Waarden, genaamd *den Grooten Waard*, Kadastraal bekend Sectie B. Nos. 32 en 35.

Onder Loon-op-Zand.

6e en laatste Koop: Een Perceel HEIDE, aan de Oostzijde van de Efteling, groot ongeveer 20 Roeden, 48 Ellen.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van voormelden Notaris.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.